

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/57/2022
Identifikačné číslo spisu:	1319205928
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1319205928.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: I.. J. D. Y., narodená XX. N. XXXX, H., C. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Bratislava, Mickiewiczova 2, IČO: 35 951 087, proti žalovaným: 1/ Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpenej Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, 2/ Platiť sa oplatí s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, 3/ W. B., narodený XX. T. XXXX, H., Y. X, zastúpenému advokátom JUDr. Igorom Kovačikom, Bratislava, Panenská 7, IČO: 43 634 451, o určenie neplatnosti dražby a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 60C/123/2019, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2021 sp. zn. 5Co/24/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa ako pôvodná vlastníčka predmetu dražby (nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX a č. XXXX pre kat. úz. T. I., byt v bytovom dome spolu s pozemkami - ďalej aj „sporné nehnuteľnosti“) podala voči všetkým subjektom, ktoré podľa zákona o dobrovoľných dražbách tvoria nútené procesné spoločenstvo, v lehote troch mesiacov žalobu o neplatnosť dražby zo dňa 24. júla 2019. V priebehu konania žalobkyňa podala v poradí druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 10. decembra 2020 č. k. 60C/123/2019-270 čiastočne vyhovel a to tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému 3/ povinnosť zdržať sa vstupu do sporných nehnuteľností a konania smerujúceho alebo majúceho za následok vypratanie žalobkyne z týchto nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok I.), návrh žalobkyne vo zvyšnej časti zamietol (výrok II.) a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok (výrok III.).

2. Proti vyhovujúcej časti tohto uznesenia súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný 3/. Proti jeho zamietajúcej časti podala včas odvolanie aj žalobkyňa. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“)

uznesením z 24. mája 2021 č. k. 5Co/24/2021-347 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil.

2.1. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie pre neodstrániteľný nedostatok negatívnej podmienky konania, prekážky veci rozsúdenej (*res iudicata*), je potrebné zrušiť a konanie o druhom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť podľa § 161 ods. 2, § 230 a § 391 ods. 1 CSP. Odvolací súd konštatoval, že CSP v ustanovení § 329 ods. 3 počítá s možnosťou, aby po skoršom zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo možné opätovne podať nový návrh, avšak výlučne v prípade, ak dôjde k zmene skutkových okolností, významných pre rozhodnutie. Ak nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 230 CSP), v dôsledku čoho súd nemôže ten istý návrh prejednávať znovu (porovnaj napr. R 25/11).

2.2. Odvolací súd taktiež poukázal na to, že prekážkou pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia minimálne v časti požadovaného zákazu vstupu žalovaného 3/ do sporných nehnuteľností a zákazu konania smerujúceho alebo majúceho za následok vypratanie žalobkyne z nehnuteľností je i právoplatné skončenie sporu medzi žalovaným 3/ a žalobkyňou o vypratanie nehnuteľností, vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 62C/80/2019, skončenom v neprospech žalobkyne. Odvolací súd konštatoval, že žalobkyni nič nebránilo, aby sa v uvedenom spore bránila všetkými prípustnými prostriedkami, teda na výzvu súdu sa vyjadrila k žalobe a prípadne navrhovať jeho prerušenie do právoplatného skončenia sporu o určenie neplatnosti dražby. Žalobkyňa v spore o vypratanie nehnuteľností zostala pasívna, vo veci bol vydaný rozsudok pre zmeškanie.

3. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, jeho prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, pretože odvolací súd opomenul, že novou skutočnosťou, podstatne meniacou skutkové okolnosti, bol pokus o násilné vysťahovanie žalobkyne, čo bolo bezprostredným dôvodom na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom táto skutočnosť nastala až potom, ako bolo prvé neodkladné opatrenie zrušené. Taktiež poukázala na to, že v prípade žiadosti o odpojenie bytu od elektrickej energie išlo o druhú žiadosť žalovaného 3/ a teda nešlo o totožnú žiadosť žalovaného 3/ ako pri neodkladnom opatrení č. 1. Žalobkyňa uviedla, že jej bola odopretá možnosť akokoľvek sa brániť v konaní o vypratanie nehnuteľností vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 62C/80/2019, nakoľko aj podľa znaleckého dokazovania vykonaného v trestnom konaní žalobkyňa nepodpísala prevzatie predmetnej zásielky zo súdu a teda žalobkyni nebola doručená výzva na vyjadrenie sa k žalobe. Ak by súd toto právoplatne ukončené konanie o vypratanie žalobkyne z bytu považoval za *res iudicata* vo vzťahu k možnosti nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého sa žalobca domáha, došlo by tak k hrubému zásahu do základných ľudských práv žalobkyne a k popretiu akéhokoľvek zmyslu a účelu konania o neplatnosť dražby. Preto, keď súd napadnutým rozhodnutím neposkytol ochranu a neodkladné opatrenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o neodkladnom opatrení zastavil, je zrejmé, že týmto nesprávnym procesným postupom súd porušil právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil.

4. Žalovaní 1/ až 3/ sa k dovolaniu nevyjadrili, pričom dovolanie spolu s výzvou na vyjadrenie im bolo riadne doručené (č. l. 540).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a) až f) CSP.

8. Najvyšší súd už v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/236/2016, (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

9. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

10. Z judikatúry najvyššieho súdu (R 21/2018 a R 76/2018) vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“, a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP je také, ktoré konzumuje vec samú. Jedná sa o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, že budú po ich vydaní dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej (obdobne napr. 9Cdo/180/2020, 9Cdo/194/2021, 3Cdo/20/2024 a iné).

11. Preto dovolací súd skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení v prejednávanej veci je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná.

12. Podľa odvolacieho súdu napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, resp. rozhodnutím konečným. V danom prípade v prebiehajúcom konaní vo veci samej (v spore o určenie neplatnosti dražby, v ktorom sa rozhoduje rozsudkom) dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil. Uznesením súdu prvej inštancie z 10. decembra 2020 č. k. 60C/123/2019-270 bolo nariadené neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia konania vo veci samej (viď výrok I. predmetného uznesenia) a teda už z predmetného výroku je zrejmé, že ani v prípade napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, nejde o rozhodnutie vo veci samej, resp. rozhodnutie konečné, nakoľko rozhodnutím vo veci samej je v danom prípade rozhodnutie v spore o určenie neplatnosti dražby. Najvyšší súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktorým bolo rozhodované o opravných prostriedkoch voči uzneseniu súdu prvej inštancie, nekonzumuje vec samú, nejedná sa o rozhodnutie vo veci samej, resp. rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, tak ako to prezumuje ustanovenie § 420 CSP, nakoľko bolo vydané v priebehu konania vo veci samej a bude dotknuté meritórnym rozhodnutím. Z uvedeného dôvodu je v tejto časti dovolanie v zmysle § 420 CSP procesné neprípustné.

13. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 420 písm. f) CSP nevyplýva, dovolací súd odmietol dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej vade.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.